

діяльність, спрямована на самореалізацію особистості. Дуже істотним моментом є акцентування на сприйнятті старіння як етапу еволюції людини, який має свої ресурси, а також позиціонування літньої людини як суб'єкта освіти. Вибір освітніх програм при цьому повинен ґрунтуватися на моніторингу потреб літніх людей, які виступають споживачами освітніх послуг.

Серед напрямів подальших наукових розвідок ми розглядаємо необхідність розробки актуального змісту освітніх програм для людей третього віку, збалансування освітніх та соціальних завдань у діяльності університетів третього віку, пошук оптимальних умов реалізації неперервної освіти в період старості, підвищення зацікавленості людей третього віку у здобутті нових умінь, знань та навичок.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аніщенко О. Реалії і перспективи розвитку освіти людей третього віку в Україні / О. Аніщенко // Освіта дорослих : теорія, досвід, перспективи. – 2013. – Вип. 6. – С. 29–34.
2. Курило І. О. Освіта для населення третього віку як сучасний демоекономічний імператив / І. О. Курило, С. Ю. Аксьонова // Соціально-трудові відносини : теорія та практика. – 2014. – №1. – С. 114–119.
3. Лук'янова Л. Б. Концепція освіти дорослих в Україні / Л. Б. Лук'янова. – Ніжин : ПП Лисенко М.М., 2011. – 24 с.
4. Лук'янова Л. Б. Освіта людей третього віку: реалії, проблеми, перспективи / Л. Б. Лук'янова // Педагогічний процес : теорія і практика. – 2010. – №3 (1). – С. 264–273.
5. Наказ від 25 серпня 2011 року №326 Про впровадження соціально-педагогічної послуги «Університет третього віку» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN67834.html (18.09.16). – Загол. з екрану.
6. Робак В. Е. Университеты третьего возраста в Польше / В. Е. Робак // Человек и образование. – 2014. – №2(39). – С. 116–120.
7. Сігова А. Г. Забезпечення освітою людей похилого віку у сучасному світі / А. Г. Сігова // Духовність особистості. – 2011. – Вип. 3. – С. 137–147.

Наталія Поплавська,

доктор філологічних наук, професорка,
завідувачка кафедри журналістики

Тернопільського національного педагогічного
університету імені Володимира Гнатюка

КРОСМЕДІА ЯК ІННОВАЦІЙНА ПРАКТИКА У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЖУРНАЛІСТІВ

Еволюційні зміни у сучасному медійному просторі пов'язані із найновішими досягненнями у сфері інформаційних та комунікаційних технологій. Медіа взаємодіють, об'єднуються, завдяки чому відкриваються нові можливості для поширення інформації. Оскільки журналістика у цих процесах відіграє одну з провідних ролей, то вони визначають змістову і технологічну складові професійної діяльності

сучасного журналіста. Тому визначальною у теперішній моделі журналістської освіти повинна бути підготовка фахівців за інтегрованими програмами, які передбачають найбільш повну адаптацію молодого фахівця до умов виробництва медійного продукту. Для впровадження цього потрібна докорінна зміна навчальних планів, активне втілення інформаційних технологій, максимально орієнтованих на виклики сучасності. Сьогодні важливо не стільки викладання матеріалу на лекціях, скільки навчання шляхом роздумів.

У таких умовах важливим аспектом є формування кросмедійної компетентності у майбутніх журналістів. Вона включає необхідність використання моделі навчання, спрямованої на підготовку компетентного спеціаліста, професійний та особистісний потенціал якого відповідає запитам сучасного суспільства, а також впровадження інноваційних підходів, що доповнюють основоположні теоретико-професійні принципи навчання.

Кросмедійність передбачає особливий тип діяльності з творення медіаповідомлень, призначених для передачі різними каналами і об'єднаних на медіаринку мережевими технологіями та послугами. У таких умовах до журналістів ставляться нові вимоги: володіти професійними знаннями, навичками та вміннями, обов'язковими для медійної сфери, готувати медіаповідомлення для передачі у різних засобах інформування: друкованих виданнях, телебаченні, радіо, в Інтернеті, соціальних мережах, через мобільні пристрої. У такому контексті кросмедійність є наслідком кардинальних змін у медіасфері. Вона має широкі перспективи і ймовірно може змінити не тільки медіа та професійну діяльність журналістів, але і їх підготовку.

Співпраця кафедри журналістики Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка у проекті ЄС у рамках ТЕМПУС-IV «Кросмедіа і якісна журналістика» визначила подальший напрям роботи підготовки майбутніх спеціалістів. Запропонована проектом програма «Кросмедіа» є одним із таких кроків, за якою студенти/студентки зможуть набути основних навичок у пошуку, обробці, створенні кросмедійної публікації, її розповсюдження різними каналами. Це навчання та адаптація майбутніх журналістів до нових викликів у їх професії, які активно впроваджуються у журналістській діяльності, медійній конвергенції: ознайомлення з ключовими базовими навичками кросмедіа, її вплив на організацію роботи редакції, форми та різновиди, специфіка кросмедійної оповіді, пошук історії, обробка відео- та аудіопродукту та ін.

Основою формування таких навичок є навчальна програма, розроблена у рамках проекту, що відповідає вимогам Болонського процесу в ЄС та складає 60 кредитів. У навчальний процес підготовки майбутніх журналістів у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка вона сьогодні впроваджується у два етапи: у форматі окремих тем і змістових модулів на бакалавраті,

змістових модулів та дисциплін у магістратурі. Її реалізацію забезпечує облаштування спеціалізованої аудиторії *Кросмедійна студія* найновішим технічним обладнанням, яке отримано завдяки участі у проекті (комп'ютери Macintosh, сучасні відео- та фотокамери, диктофони). Це дає можливість змінити принцип навчання – навчання через роботу. По-перше, виробляє вміння, що потім знадобляться у роботі. По-друге, воно дає змогу максимально наблизити умови навчання до умов майбутньої професії. У навчально-виробничій телестудії студенти/студентки знімають і монтують телесюжети, радіосюжети, анімаційні ролики, власні теленовини, макетують газети та журнали.

Використання пакету ліцензійних програм Adobe на практичних та лабораторних заняттях з різних дисциплін («Фотожурналістики», «Інтернет-журналістики», «Web-дизайну і HTML-програмування», «Редагування в ЗМІ» та ін.) забезпечує створення якісного мультимедійного проекту, який студенти/студентки, що уже працюють в медіа, перетворюють на продукт. Використовуються найновіші версії програм Adobe Photoshop, Adobe InDesign, Adobe Premiere, Adobe Audition, за допомогою яких здійснюється набір та коректура текстів, друк текстової та графічної інформації, сканування тексту і графіки, макетування і верстка журналістських матеріалів, вдосконалення зображень, корегування звуку, створення власних веб-сторінок і т.д. Технічне обладнання використовується також для створення газети ПроТЕЖЕ, соціальних відеопроєктів, відеомостів та вебінарів з регіональними ЗМІ. Використання техніки майбутніми медійниками сприятиме підвищенню їх технічної грамотності, умінню створювати якісний продукт відповідно до специфіки інформаційних платформ, куди буде він поширюватися.

Технічне обладнання вплинуло не лише на створення якісного кросмедійного продукту, а й на вдосконалення навчального процесу – формування навчальних планів і на підвищення рівня професійності викладачів. Значним кроком до модернізації журналістської освіти є низка семінарів Teach-the-Teacher (ТТТ), організованих для викладачів України, Молдови та Румунії у рамках проекту «Кросмедіа і якісна журналістика». Переважна більшість викладачів кафедри взяли у них участь. Семінари дали їм можливість підвищити журналістську кваліфікацію і сформувати навички експертизи кросмедіа.